

op af Lovgivningsmagten, der maa søge at skabe en Lovgivning, der rækker til overfor Misbrugene. Men man maa vel gøre sig klart, at dette Lovgivningsspørgsmaal er et saare vanskeligt Spørgsmaal, og at en virkningsfuld Lovgivning vil være saare vanskelig at skabe. Derfor, og i alle Tilfælde, maa den offentlige Mening rejses mod disse Misbrug, og dette bør i første Række støttes af de Folk indenfor Organisationerne, som forstaar, at fortsat Misbrug af Organisationernes Magt er den sikre Vej til Undergravelse af selve Organisationerne. Derpaa frembyder jo Erhvervslevets Historie talende Eksempler.

Ligesom den ærede foregaaende Taler kunde jeg ønske at gøre nogle Bemærkninger om Ministeriets Administration, og det er naturligvis i første Række om den højtærede Undervisningsministers Administration. Paa en vis Maade er vi jo alle den højtærede Undervisningsminister megen Tak skyldige, vi skylder hende mange muntre Øjeblikke, men der er ogsaa mere betænkelige Sider ved den Virksomhed, den højtærede Minister udfolder, ikke mindst ved den Maade, hvorpaa Ministeren gentagne Gange er optraadt overfor de Embedsmænd, der nu ved Tidernes Ugunst er blevet undergivet denne Ministers Styrelse. Der rejser sig jo først det Spørgsmaal, om dette nu virkelig er det højeste Frisind, det, der giver sig til Kende i, at man overhovedet er ude af Stand til at arbejde sammen med Folk af anden Anskuelse. Det skal jeg ikke dvæle ved. Ej heller ved den af det ærede Medlem Hr. N. Neergaard allerede omtalte, fuldkommen enestaaende Polemik mellem Ministeren og Ministerens Departementschef. Men det Spørgsmaal, som har den store principielle Interesse her, er jo dette, om vi skal ind paa et System, som man kender det i Amerika, at de højere Administrationschefer skal skifte med de skiftende Ministerier, thi det kan jo ikke være den højtærede Undervisningsministers Mening, at der for denne Minister alene skulde være en Beføjelse til at afskedige højere Embedsmænd omtrent med samme Elegance som den, hvorved en Gullaschbaronesse afskediger en Kokkepige, med hvem hun ikke er tilfreds. Det kan ikke være Meningen at ville hævde en saadan Særstilling. Det maa være Meningen, at hvad der er Ret for Undervisningsministeren, er billigt for andre Ministre. Og saa har vi dette, at naar en Minister møder en Ikke-Meningsfælle, saa skal den paagældende vige. Jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. N. Neergaard i, at dette vilde være i allerhøjeste

Grad beklageligt, og at det vilde betyde en Svækkelse. Det var et fuldkommen forvrænget Billede, som man i Regeringspressen søgte at give Ministerens Stilling til Departementscheferne i dette stor-slaaede Udtryk: en beskeden kontormæssig Medhjælp. Nej, vi maa alle være enige om at vende os mod dette Princip og sige, at det maa være en Forudsætning for at beklæde en Ministerstilling, at man er i Besiddelse af en saadan Aandsoverlegenhed, at man er i Stand til at udnytte sine Medhjælperes Erfaringer, høre paa deres Raad og derefter træffe sin selvstændige Beslutning, uden at dette skal give Anledning til langvarige Avisfejder.

Men langt mere betænkeligt end alt dette er dog Ministerens Forhold til Færøerne. Der skete jo fra Ministerens Side et Indgreb i et saare vanskeligt Spørgsmaal, et Indgreb, som en Gang sket ikke lader sig reparere. Saa længe der bestaar et Sprogspørgsmaal paa Færøerne, vil de, der kæmper for det, der efter vor Mening er det rette, have at kæmpe med den ubetimelige Indgriben, som har fundet Sted fra en socialdemokratisk Ministers Side i dette Tilfælde. Og da dette er sket paa en Maade, som klart strider mod Trontalens Ord, vil jeg gøre opmærksom derpaa. Der staar i Trontalen, at man har til Hensigt at overveje disse Forhold efter Samraad med de for Befolkningen ved Lov indstiftede Organer. Altsaa, *efter* et Samraad, ikke *uden* et Samraad eller *for* et Samraad, men *efter* et Samraad agter denne Regering at handle paa Færøerne. Man kunde have ønsket, at denne Teori var blevet hævdet af Statsministeren overfor Undervisningsministeren i rette Tid.

Det Forsvar, der blev ført af Undervisningsministeren, var efter min Mening ikke mindre beklageligt. Naar der i dette stod, at man kunde ikke have en Skoleordning deroppe, hvori der vistes Ringeagt — tror jeg var Ordet — for Sproget deroppe, saa maa jeg sige, at jeg ser ikke Ringeagten for det færøske Sprog i den Skoleordning, der sætter sig som Maal at give Eleverne den samme Færdighed i at udtrykke sig paa Dansk og paa Færøsk. Jeg ser ikke nogen Ringeagt deri. Og værst af alt er jo den Henviisning til de sønderjydske Forhold, som Ministeren tillod sig i samme Forsvar. Thi lige saa sikkert som vi vil møde den ene Udtalelse fra norrøn Side, lige saa sikkert vil den anden Udta else være et fortræffeligt Vaaben imod os i den Kulturkamp, der føres i Sønderjylland. Og det er i allerhøjeste